

Fitxa tècnica

Guió Jean-Luc Raharimanana (història: Maéva Ranaivojaona, Georg Tiller) **Fotografia** Georg Tiller **Música** André Fèvre **Interpretació** Documental, intervencions de: Eugene Raphael Ranaivojaona, Michelle Eva Ranaivojaona, Maminihaina Jean Aimé Rakotonirina. Voz: Nabiha Akkari **Durada** 78 min **Gènere** Documental **Llengües** Francès i malgaix, amb subtítols en català

Sinopsi

Una jove treballa com a guàrdia en una presó desesperadament superpoblada a Madagascar. Passa el temps somiant desperta amb el seu pare, un assassí que la va abandonar de nena després de matar el seu propi germà. En la seva imaginació, el seu pare es converteix en un assassí mític, vagant pel camp i tirant daus encantats per decidir el destí de les seves víctimes. Anhela el dia que ell pugui aparèixer entre els presoners que vigila. Quan arriba un nou reclus que diu conèixer el seu pare, les fantasies de la jove comencen a convertir-se en malsons. (FilmAffinity)

Crítica

03.11.2020 - La francesa Maéva Ranaivojaona revisita les seves arrels malgaixes i concep una compacta obra híbrida amb elements del documental i d'una ficció d'estil i de malsons

Una dona malgaix està asseguda davant d'una casa en ruïnes, amb la mirada perduda en la immensitat de la selva marcida davant seu. "Estic esperant per tornar-te a veure", xiuxiueja una veu en francès, mentre la càmera es fixa en la distància, com si esperés veure aparèixer alguna mena de salvació sorgint de l'espessor. "Tu", una misteriosa figura paterna sense nom. Un criminal i possible assassí, que serà empresonat al mateix lloc on treballa la seva filla com a guàrdia de presons. Un enfrontament ineludible a punt de succeir. Un conflicte i un sentiment de curiositat que s'apoderen dels pensaments de la dona.

"Zaho zay" ("soc jo") és l'expressió que els reclusos criden cada matí mentre es reuneixen al pati de la presó. És també el nom escollit per la cineasta francesa **Maéva Ranaivojaona** i el seu company austríac **Georg Tiller** per a aquesta cinta experimental, projectada a la secció de llargmetratges de la 58a edició de la Viennale.

Tot i que **Zaho Zay** captiva per la seva barreja de realisme i fantasia, la veritat és que l'origen de la pel·lícula es troba en un altre projecte en què estaven treballant Ranaivojaona i Tiller a Madagascar, durant la primera visita de Ranaivojaona a l'illa des de la seva infància. Originalment, es tractava d'un curt sobre la vida a la presó, però el metratge va ser reutilitzat per a **Zaho Zay**. Considerant que Ranaivojaona és filla de l'illa i la seva cultura, encara que aliena a ella, el muntatge de la pel·lícula mostra una visió polifacètica. Ens trobem una persona dividida, familiaritzada amb el seu entorn però alhora desconnectada d'aquest.

En essència, la pel·lícula s'escapa de qualsevol tipus de sinopsi coherent. Els fils narratius són curts i amb prou feines estan entrellaçats. El metratge documental dels presos, les imatges dels nens als carrers, els treballadors als camps de canya i les celebracions locals es barregen amb visions fantàstiques i de malsons sobre l'home que la dona identifica com el seu pare (interpretat per l'oncle de Ranaivojaona). La veu *en off* de la dona connecta tots aquests elements, amb una narració que aporta a les imatges un arc argumental imprecís.

Al costat dels monòlegs escrits pel poeta malgaix **Jean-Luc Raharimanana**, els elements visuals i acústics de la pel·lícula formen una simbiosi de poesia visual i lírica. Raharimanana, que sovint aborda la situació de pobresa i corrupció que viu la seva terra natal, aporta una reflexió crítica a aquests temes. "Com pot un existir quan aquest país destrossa els seus propis fills?", es pregunta la dona.

El crim i la devastació que l'envolten reflecteixen la imatge del seu pare. "Tu, el meu pare, ets l'esquiú". Aquestes seqüències oníriques mai ens porten a veure el pare dins dels límits reals de la presó. En comptes d'això, ens deixen preguntant-nos: És el pare simplement un fantasma? Un trauma emocional reprimit? O realment hi ha un home perillós que camina solt? La pel·lícula sembla suggerir que el país opera amb aquesta mateixa aleatorietat. La situació és tan terrible que fins i tot la jungla de la seqüència inicial comença a cremar.

Aquesta barreja de fantasies de malson i observacions documentals pot resultar de vegades una mica inestable, pel que fa a l'execució i la direcció, però Ranaivojaona i Tiller aconsegueixen oferir una visió impassible sobre la vida i les dificultats de la gent de Madagascar, un món habitualment aliè per a la majoria dels espectadors de la pel·lícula.

Susanne Gottlieb – cineuropa.org